

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gid. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v stolnem
farovžu.

Dležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrstič-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Kako častitljiva je katol. stranka Slovencev!

„Le po svojih konservativnih načelih smo
kaj, brez njih nismo nič in zginejo“.
Herman.

Naši liberalni politikarji „mladega“ plemena so v kaši! Kot duševni bratje vseh nemčurskih liberalcev zaleteli so se v drž. zboru med nemško-liberalno in ustavaško stranko zapustivši federalistično stranko, od ktere je — nemčurskim centralistom v radost, nam pa v sramoto — dr. Razlag očitno slovó jemal! V takej družbi so morali prikimavati „verskim“ postavam, ki ponižujejo kat. cerkev državni oblasti, duhovenstvo pa samovolji skrivne policije. Pač obžalovanja vredna zmeta naših „mladih!“

Najhujše pa je, da so še trdovratni v svoji zmotnjavi. Dr. Vošnjak, ki največ po svetu hodi in torej tudi s prijatelji naše stranke pogostoma v dotiko pride, se v lice dela, kakor bi se kesal svojih kozjih skokov, za hrbotom pa svojih privržencev zmote zagovarja in hvalisa. Gredočega z Dunaja poklical ga je v Celji neki pošten narodnjak na odgovor zaradi napačnega postopanja v drž. zboru. Joža se pa odreže, da naj vse v... vzame, ker itak vse krivo gre! — Nedavno se liberalni Joža prikaže pri nekem g. župniku, in ko mu tudi ta napčno politiko očita, reče ves nevoljen sè sam seboj: „Pustimo to!“

Človek bi torej mislil, da bode mož skušal nazaj na pravo pot priti, pa ne, ampak še zagovarja brezglavno mladoslóvensko politiko. Spisal je namreč knjižico: „Slovinci in drž. zbor leta 1873 in 1874“, v kterej hvali in zagovarja vse zmote in pregrehe, kterih so se poslanci „mladega“ plemena v drž. zboru in sicer krivi storili ter kopicí obdolženja proti naši stranki in odličnim možem: Hermanu, Hohenwartu, grofu Barbi, da se človek le čuditi mora drznosti in puhlosti tacih besed. — Politično društvo „Slovenija“ v Ljubljani je pa izdalo knjižico: „Mladoslóvinci in drž. zbor l. 1873 in 1874“, ki je prišla kot do-

klada k „Novicam“ in „Slovincu“, v kterej se puhlost in lažnjivost Vošnjakovih trditvev prav dobro dokazuje. Ta knjižica je zares politična izpoved naše stranke in zatorej podamo iz nje bralcem kratek odlomek, da se prepričajo, kako poštenih in pravičnih misli da so gospodje in prijatelji konservativne slovenske stranke.

Govoreč o „političnih strankah“ med Slovenci si upa Vošnjak v svoji knjižuri trditi, da je — „papeževa nezmotnost naredila razpor med Slovenci in tudi po drugod!“ To brezglavno trditev pobija naša knjižica tako-le: „Liberalizem se je torej še le l. 1870 rodil! Ali je mogoče, Slovence za take neumneže imeti, da bi kaj takega verjeli? Liberalizem se je rodil pred enim stoletjem na Francoskem, kakor Vošnjak sam dobro vé, In ne papeževo nezmotljivost samo, ampak krščanstvo sploh liberalizem izpodjeda in napada, tega nam ni treba tajiti. Hinavski liberalci si ne upajo tega precej povedati, ampak začnejo najprvo na papeža in na „farje“ zmirjati in kedar so te pastirje ob veljavo spravili, potem jim je lahko, tudi vero iztrebiti iz sre. „Vera ni v nevarnosti“ pravijo, ob enem pa razvijajo in razlagajo teorije (nauke) Darwina, Vogta, Buchnerja in drugih, ki so krščanstvu javno nasprotni. Med tem ko vidimo, kako se po liberalnih mestih ostudno brezverstvo, naj surovejši materializem širi, v tem hipu se nam zagotavlja, da „vera ni v nevarnosti!“ Saj vendar nismo tako zabiti!

Mi „staroslóvenski“ posvetnjaki sicer nismo v prvi vrsti poklicani vero braniti; pa kedar vidimo, da se lepa vera naših očetov na ljubo germansko-barbarskim teorijam izpodriva, ni nam premissljevatí dolgo, na katero stran nam je stopiti. Hočemo se enkrat jasno izreči, v čem da naše ultramontanstvo obstoji, s katero besedo se toliko zoper nas agituje.

Radi priznavamo, da bi se tudi v katoliški cerkvi marsikaj dalo reformirati; nismo s tistimi,

Dnešnji list ima 1/4 pole priloge.

ki so zoper vede, zoper šole. . . In kar se naših duhovnikov tiče, mislimo, da velika večina, vsi tisti, ki so zares narodni, so bili vedno za povzdigo našo in naše osvobojenje, kar se brez duševnega razvitka, brez vednosti doseči ne more. Veliko število slovenskih duhovnikov je uvrstjenih med slavno vrsto naših pisateljev. Nasprotno pa, ko smo videli, kako da so liberalni listi bitstvo krščansko izpodjedali, duhovnike preganjali, pravo z nogami teptali in pravico močnejšega kot edino pravo razglasili, kako da so celó slovenki listi začeli po duhovnikih udrihati, in skušali ta častivredni stan, ki je bil zmirom zvest prijatelj našemu narodu, in ki ga je prvi zopet zbudil, ko so ta stan skušali ob vso spoštovanje spraviti, — kaj nam je bilo drugzega storiti, nego vstaviti se takemu početju. Ne tajimo, da se najde sem ter tje kak duhoven, ki je nevreden svojega imena; pa ali ni to v vsakem stanu? Ali moramo zavolj tega zavreči in skruniti pustiti vero samo? Celó misli na to ali ono menj bistveno reformo, v ktere vtikati se nam sicer ne gre, moramo opustiti, kedar vidimo, da je bitstvo v nevarnosti, in da bi tisti, ki bi to ali ono grajal, le brezvercem orožje posodil za preganjanje vere in duhovnov. Mi krščanstvo vedno še više cenimo (z „Narodovo“ dovolitvijo), nego nove teorije od opice kot naše Eve t. t. d. Mi vidimo, kam da brezverstvo pelje, in kak sad po mestih donaša; zato se ne bomo vklanjali novošegunemu liberalizmu. Kdor vero spoštuje, spoštuje tudi njene učениke, on vé, da so celó potreben stan; če nadalje pomislimo, da so naši duhovniki skoraj sami trdni narodnjaki, on nam bo prav dal, da jih spoštujemo in ne pustimo psovati in obrekovati. To je naše tolikanj razupito ultramontanstvo!

Ker smo mi v prvi vrsti narodna stranka, dobro so nam došli vsi sinovi Slovenije, ki so zvesti materi domovini, a črtimo iz celega srca vse čine, ki nam narodni živelj zatirajo. Kdor je naroden, je naš prijatelj, naj bo duhoven ali advokat, kmet ali gospod. . .

Vošnjak pravi: „klerikalna stranka (t. j. staroslovencev) hoče ljudstvo v nevednosti ohraniti!“ Rekli smo že zgorej, da je to perfidna laž in obtolcevanje. Resnica pa je, da vidimo rajši šolo v rokah naših narodnih duhovnikov, nego v rokah nemškutarških liberalcev, in to zato, ker smo narodna stranka, in se nikakor ne moremo navdušiti za brezverske šole, kakor jih nasvetuje novejši liberalizem.

Ni res, kar dalje Vošnjak pravi, da morajo vsled papeževe nezmotnosti vsi katoličani tudi v posvetnih rečeh papeža ubogati. Mi in dr. Vošnjak vemo vsi dobro, da se papeževa nezmotnost le na učenje in razlaganje vere in krš. pravnosti (morale) razteguje, nikakor pa na posvetne reči. Kljubu tej dogmi bi cerkev in država lahko mirno skupej živele, kakor se to godi na Francoskem, v Belgiji, v Ameriki in dru-

god. Da je papeževa nezmotnost bog vé kaka pošast, to so iznašli le Prusaki, in naši naivni „mladi“ jim to verjamejo. Prusaki so pa že prej bili v boju zoper katoliško cerkev, ker jim je ta na poti, da ne morejo cele Nemčije poprusiti, ker je južna katoliška. Zato so se poprijeli papeževe nezmotnosti, da bi s tem proti cerkvi rovali. Pa Prusi imajo vsaj ta uzrok, ker hrepenijo po zedinjenji Nemčije in po okrepanji svoje oblasti. Kake uzroke pa imamo mi, zoper duhovenstvo divjati, ki z nami vred stoji v boju za domovino, tega mi ne vemo, to je le Vošnjakova skrivnost. Vošnjak duhovščini podtika, da hrepeni po oblasti nad deželami in nad ljudstvi. Pa liberalci so v tej trditvi enaki volku, ki je jagnje dolžil, da mu vodo kali, čeravno je jagnje spodaj pilo in mu torej ni moglo vode kaliti. Le liberalci hrepenijo in imajo oblast nad deželami in ljudstvi, in ker kujejo proti-krščanske postavbe, brezverstvo podpirajo in duhovnike preganjajo; — ali bi se poslednji še braniti ne smeli? Ali ni njihova dolžnost, braniti svojo vero? Tudi nam Slovencem se očita, da kalimo javni mir, kedar zabtevamo svojih narodnih pravie, in naši vredniki se zapirajo v temnice; ali smo zato pa tudi res taki hudobneži? Še čuda, da Vošnjak tudi tega ne trdi, ker že v vsem tako na besedo vse verjame Prusakom.

Zdaj pridemo še enkrat do tiste Vošnjakove laži, da so „klerikalci“ zakrivili razpor med Slovenci. „Narod“ sam dobro ve, da je bila iz začetka polovica njegovih naročnikov duhovskega stanu, dokler je bil namreč samó naroden list in je vero pri miru pustil. Pa kar na enkrat se je začelo šuntanje zoper „farje“, kakor v dunajskih liberalnih listih; narodni duhovniki so bili naenkrat ljudje brez vsake vrednosti, najbolj nevarni stan v deželi, in zapopadek vsake hudobije. Ali je potem čudo, če so duhovniki zapored odvrnili se od takega lista? Kdo je potem takem kriv razpora? Se ve da, Vošnjak je nedolžen!

Smešno je trdenje, da je Zwerger pritisnil na naše duhovne. Nobeden drug jih ne pritiska, ko vi, gospodine Vošnjak, v svojih žalostnih listih, ker ne morete enega na dan spraviti brez psok na častivredno, narodno duhovščino“.

Tako govorijo slovenski poštenjaki; njih se držimo ter poslušajmo njih glas, kadar je treba na volišče stopiti ali se v političnih stvareh podučiti. Mladoslovenecem pa ne zaupajmo v nobeni stvari; kdor se Bogu in svoji lastni cerkvi zneveri in z njenimi najhujšimi sovražniki vleče, kakor to delajo naši „mladi“ s svojim zdvijavim „Narodom“, zabréde tudi v politiki v največe zmote in škoduje narodni stvari, ker podpira liberalno, našej narodnosti zoperno stranko!

Cerkvene zadeve.

Na Angleškem se kat. cerkev od leta do leta bolj razširja. Leta 1765 bilo je na Angle-